

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ž**, K, IČO: X, proti žalovanému: **JUDr. V**, správca konkurznej podstaty úpadcu: S, IČO: X, so sídlom D, o určenie pravosti pohľadávky, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. septembra 2007 č.k. 52 Cbi 13/2007-41, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. septembra 2007 č.k. 52 Cbi 13/2007-41 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal uznania nespornosti uplatnenej pohľadávky v 4. triede vo výške 53 794,50 Sk titulom zaplataenia ceny diela zo zmluvy o dielo č. 14 a príslušenstva zo dňa 6.4.1994 uzavretej medzi úpadcom a navrhovateľom, prihlásenú v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici sp.zn. 36-24 K 86/99.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že na úpadcu bol vyhlásený konkurz uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 36-24 K 86/99 zo dňa 16.4.1999 a žalobca si uplatnil pohľadávku vo výške 87 144,30 Sk konkurznou prihláškou zo dňa 18.6.1999, ktorú doplnil ďalším prihlásením pohľadávky zo dňa 25.1.2000 o sumu 9 466,50 Sk. Po zrušení uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu dovolacím súdom Krajský súd v Banskej Bystrici opätovne uznesením zo dňa 21.1.2001 vyhlásil konkurz na majetok úpadcu a žalobca si prihlásil konkurznou prihláškou zo dňa 2.4.2001 pohľadávku vo výške 106 968,30 Sk v 4. triede. Najvyšší súd SR ako súd odvolací uznesením zo dňa 31.7.2001 sp.zn. 4 Obo 46/01 opätovne zrušil uznesenie súdu prvého stupňa o vyhlásení konkurzu na

majetok úpadcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Banskej Bystrici následne uznesením zo dňa 23.1.2004 pod sp.zn. 36-24 K 86/99 vyhlásil na majetok úpadcu konkurz a v zmysle uznesenia uverejneného v obchodnom vestníku navrhovateľ opätovne prihlásil pohľadávku vo výške 59 884,10 Sk, ktorú správca konkurznej podstaty na prieskumnom pojednávaní z 21.3.2007 poprel vo výške 53 794,50 Sk z dôvodu premlčania. Ďalej uviedol, že správca konkurznej podstaty pri popretí pohľadávky mal za to, že prihlásením pohľadávky do konkurzu vedeného na majetok úpadcu dochádza k zastaveniu plynutia premlčacej doby a tento účinok zrušením uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu zaniká, k čomu došlo aj v prípade vyhlásených konkurzov v roku 1999 a 2001 na majetok úpadcu. Súd prvého stupňa vyslovil v odôvodnení s poukazom na citované ust. § 405 Obchod. zák., že žalobca uplatnil právo pred jeho premlčaním, v tomto konaní sa nerozhodlo vo veci samej, preto platí, že premlčacia doba neprestala plynúť. Na plynutie premlčacej doby sa preto hľadí ako keby nenastali skutočnosti spôsobujúce spočívanie premlčania. Do premlčacej doby sa započítava doba, ktorá uplynula pred začatím konania, doba konania, ako aj doba, ktorá plynie po konaní. Vychádza sa z toho, že pokiaľ sa nerozhodlo vo veci samej, doba neprestala plynúť, lebo chýba dôvod jej prerušenia. Z uvedeného mal za to, že nárok uplatnený žalobcom je premlčaný.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, napriek jeho úspešnosti v konaní.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a určiť pohľadávku vo výške 53 794,50 Sk za nespornú. V odvolaní namietal súdom prvého stupňa výklad ustanovenia § 405 Obchod. zák., keď má za to, že o premlčaní podľa tohto ustanovenia mohol súd prvého stupňa posudzovať vec len v prípade ak by konkurzný súd rozhodol o zrušení konkurzu podľa ust. § 44 ods. 1 zák.č. 328/1991 Zb. Vydané uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu boli zrušené a vrátené konkurznému súdu pre procesné chyby na strane súdu prvého stupňa, o ktorých žalobca nevedel a má za to, že nešlo o rozhodnutie vo veci samej, pretože vec bola vrátená na ďalšie konanie, pričom platnosť a účinnosť úkonov účastníkov zostala zachovaná.

Žalovaný navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávaní podľa § 214 ods. 2 písm. e/ OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa ust. § 20 ods. 7 ZKV prihláška pohľadávky má pre plynutie premlčacej lehoty a zánik práva rovnaké účinky ako uplatnenie práva na súde.

Podľa ust. § 402 Obchod. zák. premlčacia doba prestáva plynúť, keď veriteľ za účelom uspokojenia alebo určenia svojho práva urobí akýkoľvek právny úkon, ktorý sa považuje podľa predpisu upravujúceho súdne konanie za jeho začatie alebo za uplatnenie práva v už začatom konaní.

Podľa ust. § 405 ods. 1 Obchod. zák. ak právo bolo uplatnené pred premlčaním podľa § 402 až 404, ale v tomto konaní sa nerozhodlo vo veci samej, platí, že premlčacia doba neprestala plynúť.

Podľa ust. § 405 ods. 2 Obchod. zák. ak v čase skončenia súdneho, alebo rozhodcovského konania uvedeného v odseku 1 premlčacia doba už uplynula alebo ak do jej skončenia zostáva menej ako rok predlžuje sa premlčacia doba tak, že sa neskončí skôr než jeden rok odo dňa, keď sa skončilo súdne alebo rozhodcovské konanie.

Spočívanie premlčacej doby predstavuje zastavenie plynutia premlčacej doby, ak nastanú skutočnosti uvedené v zákone. Takýmito skutočnosťami je uskutočnenie takého úkonu veriteľa za účelom uspokojenia alebo určenia svojho práva, ktorý sa považuje za začatie súdneho konania alebo uplatnenie práva v už začatom konaní alebo začatie rozhodcovského konania veriteľom. Za začatie súdneho konania alebo uplatnenie práva v začatom konaní sa podľa Občianskeho súdneho poriadku považuje aj prihlásenie pohľadávky veriteľa do konkurzného konania. Súdne konanie je začaté v deň, keď návrh bol doručený súdu (alebo bolo súdom vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína aj bez návrhu). Počas súdneho konania premlčacia doba neplynie. V súdnom konaní nebolo rozhodnuté vo veci samej, ak konanie bolo zastavené buď pre späťvzatie návrhu, alebo ak účastník neodstránil procesnú vadu konania. Súd konanie zastaví, ak na námietku odporcu uplatnenú najneskôr pri prvom jeho úkone zistí, že vec sa má podľa zmluvy prejednať v konaní pred rozhodcami. V konaní nebolo rozhodnuté vo veci samej ani vtedy, ak bolo rozhodnutím konanie prerušené, pretože sa obaja účastníci nedostavili bez predchádzajúceho ospravedlnenia na pojednávanie, alebo to účastníci zhodne navrhnú. Ak neskončilo začaté konanie rozhodnutím vo veci samej, zákon vytvára fikciu, akoby premlčacia lehota neprestala plynúť. Do premlčacej doby sa započítava tak doba, ktorá uplynula pred začatím konania, ako aj doba, ktorá plynula počas konania a aj doba po konaní. Ustanovenie druhého odseku má umožniť žalobcovi praktickú možnosť v prípade, ak konanie neskončilo meritórnym rozhodnutím a premlčacia doba už uplynula alebo do jej skončenia zostáva menej ako rok, odstrániť procesné vady a uplatniť si svoje právo v súdnom konaní. V týchto prípadoch sa predlžuje premlčacia doba tak, že sa neskončí skôr ako jeden rok odo dňa skončenia súdneho, alebo rozhodcovského konania. Súd

prvého stupňa správne citoval ustanovenie § 20 Zákona o konkurze a vyrovnaní a § 405 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré bolo v konaní potrebné na danú vec aplikovať, ale nesprávne právne citované ustanovenia vyložil. Citované ust. § 405 ods. 1 Obchod. zák. má na mysli konanie skončené inak ako meritórnym rozhodnutím vo veci a ako napríklad odvolací súd uviedol, ktoré typy rozhodnutí možno za takéto rozhodnutie považovať, čo v danom prípade nenastalo. V danej veci sa konanie neskončilo žiadnym uvedeným spôsobom, pretože v danom prípade konanie, v ktorom si žalobca uplatnil svoju pohľadávku s účinkom v zmysle § 20 ods. 7 ZKV nebolo skončené. Konkurzné konanie začalo podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu v roku 1999, podaním konkurznej prihlášky žalobcu v roku 1999 sa plynutie premlčacej doby prerušilo a toto konanie doposiaľ nebolo skončené vo veci samej, preto neplatí fikcia plynutia premlčacej doby žalobcovi, keď rozhodnutie odvolacieho súdu o uznesení o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu bolo zrušené a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Na plynutie premlčacej doby nemá vplyv opätovné prihlasovanie pohľadávok po každom novom vyhlásení konkurzu v tom istom začatom konkurznom konaní. Podanie návrhu na začatie konania na súd má tie isté právne účinky ako podanie konkurznej prihlášky v konkurznom konaní (§ 20 ods. 7 ZKV), preto podanie návrhu na súd v tejto istej veci by bolo nadbytočným právnym úkonom, ak bola podaná prihláška pohľadávky v konkurznom konaní a za splnenia predpokladu, že konanie (konkurzné) nebolo žiadnym spôsobom, t.j. vo veci samej skončené.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP s tým, že súd prvého stupňa návrh žalobcu vecne prejedná a o veci rozhodne. V zmysle ust. § 226 OSP je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 21. februára 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu